フレッフフ DRISHA

THE ANNUAL RAPOPORT FAMILY MEMORIAL LECTURE

THURSDAY, APRIL 7, 2016

ONLY TEN PLAGUES, OR MORE?

RABBI ALEX ISRAEL

アドルト DRISHA

Ten Plagues?

www.alexisrael.org

1. הגדה של פסח

1. Haggadah

וַיּוֹצְאָנוּ יְיָ מִמְצְרִיִם בְּיָד חֲזֶקְה וּבְזְרֹעַ וְטוּיָה, וּבְמֹרְא בַּדֹל, וּבָאֹתוֹת וּבִמֹפָתִים.

<u>ויוֹצאַנוּ יִי מִמִּצְרִים</u> - לא עַל יְדֵי מַלְאָדְּ, וְלא עַל יְדֵי שָּרָף, וְלא עַל יְדֵי שָׁלִיחַ, אֶלֶא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּדְּ הוּא בִּכְבוֹדוֹ וּבַעַצִמוֹ...

דָ**בָר אַחֵר**: בְּיָד חֲזָקָה - שְׁתֵּיִם, וּבְּזְרְעַ נְטוּיָה - שְׁתַּיִם, וּבְמֹרְתִּ - שְׁתַּיִם - וּבְמֹרְתִים - שׁתִּים. שׁתִּים.

אֵלוּ **עֵשֶׂר מִפּוֹת** שֶׁהַבִּיא הַקְּדוֹשׁ בָּרוּדְּ הוּא עַל הַמִּצְרִים בָּמִצְרַיִם, וָאֵלוּ הַן:

דָּם, צְפַרְדֵּעַ, כָּנִים, עָרוֹב, דֶּבֶּר, שְׁחִין, בָּרְד, אַרְבֶּה, חשֵׁךָ, מַכַּת בָּכוֹרוֹת.

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סִמְנִים : דְּצֵיידְּ עַדִיישׁ

"And God brought us out of Egypt with a strong hand and an outstretched arm and with great fearsomeness, and with signs and wonders."

"And God brought us out of Egypt:" Not by an angel ... and not by a messenger, but the Holy One, Blessed Be He, Himself, in His Glory

Another interpretation: "With a strong hand:" Two [plagues]. "And with an outstretched arm:" Two [plagues]. "And with great fearsomeness:" Two [plagues]. "And with signs:" Two [plagues]. "And with wonders:" Two [plagues].

These are the ten plagues that the Holy One, Blessed be He, brought against the Egyptians in Egypt, and they are as follows:
Blood, frogs, lice, wild beasts, disease of livestock, boils, hail, locusts, darkness, the death of the firstborn.

Rabbi Judah had an acronym for them: DeTsaKh; ADaSh; BeAChaV.

2. Psalm 78 2. תהלים פרק עח

באחייב.

(מב) לא זַכְרוּ אֶת יָדוֹ יוֹם אֲשֵׁר פַּדָם מִנִּי צָר:

: מג) אֲשֶׁר שָׁם בְּמִצְרַיִם אתוֹתָיו וּמוֹפְתָיו בִּשְׁדֵה צֹעַן

: מב) <u>ניהַפֿדּ לָדָם</u> יְאֹרֵיהֶם וְלֹזְלֵיהֶם בַּל יִשְׁתִּיוּן

: מָה) יְשַׁלַּח בָּהֶם <u>עַרֹב וַ</u>לּאכְלֵם וַנְצ<u>ַפַּרְדִּע</u> וַתַּשְּׁחִיתֵם (מה)

(מו) וַיִּתֵּן לֶחָסִיל יְבוּלָם וְיגֵיעָם <u>לָארְבָּה:</u>

(מז) יַחֲרֹג בַּ<u>בַּרָד</u> גַּפְנָם וְשָׁקְמוֹתָם בַּחֲנָמַל:

(מח) נַיַּסְגַּר לַבַּ<u>רִד</u> בְּעִירָם וּמְקְנֵיהֶם לְרְשָׁפִים :

(מט) יְשַׁלַּח בָּם הַרוֹן אַפּוֹ עֶבְרָה וָזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת

מַלְאַבֵּי רְעִים: (נ) יְפַלֵּס נָתִיב לְאַפּוֹ לֹא חָשַׂדְּ מִפְּעָת נַפְשָׁם וְחַיָּתָם <u>לִדְּבָר</u>

ָנוֹ יְפַּצֶּס נְתִיגב לְאַפּוּ כֹּא חָשַׁןּ מִפֶּנֶוֹת נַפְּשָׁם וְחַיְּתָם <u>לַדְּבֶּר</u> הַסְגִּיר:

 \cdot נא) (נידַ כַּל בְּכוֹר בְּמִצְרַיִם רֵאשִׁית אוֹנִים בְּאָהֲלֵי חָם (נא)

(נב) וַיַּשַע כַּצֹאן עַמּוֹ וַיְנַהַגָּם כַּעֶדֶר בַּמִּדְבָּר:

42They did not remember His strength, or the day He redeemed them from the foe;

43how He displayed His signs in Egypt, His wonders in the plain of Zoan.

44He turned their rivers into blood; He made their waters undrinkable.

45He inflicted upon them <u>swarms of insects</u> to devour them<u>, frogs</u> to destroy them.

46He gave their crops over to grubs, their produce **to locusts**.

47He killed their vines with **hail**, their sycamores with frost.

48He gave their beasts over to **hail**, their cattle to lightning bolts.

49He inflicted His burning anger upon them, wrath, indignation, trouble, a band of deadly messengers.

50He cleared a path for His anger; He did not stop short of slaying them, but gave them over to **pestilence**.

51He struck every <u>first-born</u> in Egypt, the first fruits of their vigor in the tents of Ham.

מינים(3), שחין(6), חשך (9) – Missing

<u>3. תחלים פרק קה</u>

: (כג) וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרָיִם וְיַצְלְב גָּר בְּאֶרֶץ חָם

... (כז) שָׁמוּ בֶם דְּבְרֵי אֹתוֹתָיו וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ חָם:

(כת) שָׁלֵח <u>חֹשָׁדּ</u> וַיַּחְשִׁךּ וְלֹא מָרוּ אֶת דבריו דְּבָרוֹ:

(כט) הָפַּדְּ אֶת <u>מִימֵיהֶם לְדָם</u> וַיָּמֶת אֶת דְּגָתָם:

(ל) שָׁרַץ אַרְצָם <u>צְפַּרְדִּעִים</u> בְּחַדְרֵי מַלְכֵיהֶם:

(לא) אָמַר וַיָּבֹא <u>עַרב</u> <u>כּנִים</u> בְּכֶל גְבוּלָם:

(לב) נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם <u>בַּרָד</u> אֵשׁ לֶּחָבוֹת בְּאַרְצֶם:

: לג) וַיַּךְ גַּפְנָם וּתְאַנָתָם וַיְשַׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם

ּ (לד) אָמַר וַיָּבֹא <u>אַרְבָּה</u> וְיֶלֶק וְאֵין מִסְפָּר:

: לה) וַיּאכֵל כֶּל עֵשֶׂב בְּאַרְצָם וַיּאכַל פְּרִי אַדְמָתָם(

ּ (לו) וֵיַּדְּ כַּל בַּכוֹר בָּארָצִם רַאשִׁית לְכָל אוֹנָם:

(לז) וַיּלצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וְאֵין בִּשְׁבָטָיו כּוֹשֵׁל:

3. Psalm 105

27They performed His signs among them, His wonders, against the land of

Ham. 28He sent darkness; it was very dark; did they not defy His word?

29He turned their waters into blood and killed their fish.

30Their land teemed with frogs, even the rooms of their king.

31<u>Swarms of insects</u> came at His command, <u>lice</u>, throughout their country.

32He gave them hail for rain, and flaming fire in their land.

33He struck their vines and fig trees, broke down the trees of their country.

34Locusts came at His command, grasshoppers without number.

35They devoured every green thing in the land; they consumed the produce of the soil.

36He struck down every <u>first-born</u> in the land, the first fruit of their vigor. 37He led Israel out with silver and gold; none among their tribes faltered.

דבר, שחין, ערוב? – Missing

4. שמות פרק ד

(כא) נַיּאמֶר יְּקֹנְק אֶל מֹשֶׁה בְּלֶכְתְּדְּ לְשׁוּב מִּצְרַיְמָה רְאֵה בֶּל הַפֹּפְתִים אֲשֶׁר שַׁמְתִּי בְּיָדֶדְ וַצְשִׁיתָם לִפְנֵי פַרְעֹה וַאֲנִי אֲתַזֵּק אֶת לִבּוֹ לָא יְשַׁלַּח אֶת תָּעֶם :

(כב) וְאָמַרְתָּ אֶל פַּרְעֹה כֹּה אָמֵר יְקֹוְק **בְּנִי בְּכֹרִי יִשְׂרָאֵל**: (כג) וָאמַר אֵלֶידְ שַׁלַח אֶת בְּנִי וְעַבְדֵנִי וַתְּמָאֵן לְשַׁלְחוֹ הַבָּה אַלֹּכִי הֹרֶג אָת בְּנָדְ בְּכֹרֶדְ:

4. Shemot/Exodus ch.4

21And the Lord said to Moses, "When you return to Egypt, see that you perform before Pharaoh all the marvels that I have put within your power. I, however, will stiffen his heart so that he will not let the people go. 22Then you shall say to Pharaoh, 'Thus says the Lord: Israel is My firstborn son.

23 I have said to you, "Let My son go, that he may worship Me," yet you refuse to let him go. Now I will slay your first-born son."

5. שמות פרק א

(יד) וַיְמֶרְרוּ אֶת חֵיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה **בַּּחְמֵר וּבִּלְבַנִים**

וּבְכָל עַבֹּדָה בּשִּׁדָה אֵת כָּל עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבָדוּ בָהֶם בִּּפָרֶדּ :

5. Shemot ch.1

Ruthlessly they made life bitter for them with harsh labor at mortar and bricks and with all sorts of tasks in the field.

<u>6. שמות פרק בי</u>

יא וְיְהֵי בַּיָּמִים חָחֵם, וַיִּגְדֵּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא אֶל-אֶחָיו, וַיַּרְא, בְּסְבְלֹתָם; וַיַּרְא אִישׁ מִצְרִי, <u>מכְּה</u> אִישׁ-עַבְרִי מֵאֶחָיו ֹי**ב** וַיִּפֶּן כֹּה וָכֹה, וַיַּרָא כִּי אֵין אִישׁ; וַיִּבַּ, אֶת-חַמִּצְרִי, וַיִּטְמְנֵהוּ,

בַּחוֹל.יג וַיַּצֵא בַּיּוֹם הַשַּׁנִי, וְהַנֵּה שְׁנֵי-אַנַשִׁים עַבָרִים נָצִים;

וַיּאמֶר, לָרָשָׁע, לָמָח<u>תּכָּה,</u> רַעָךּ. יִדּ וַיּאמֶר מִי שָׁמְדְּ לְאִישׁ שַׁר וְשֹׁפֵט, עָלֵינוּ--<u>חַלְתַרְגנִי אִתָּה אֹמֵר,</u> כְּאֲשֵׁר הָרָגְתָּ אֶת-חַמְּצָרִי

6. Exodus ch.2

11Some time after that, when Moses had grown up, he went out to his kinsfolk and witnessed their labors. He saw an Egyptian beating a Hebrew, one of his kinsmen. 12He turned this way and that and, seeing no one about, he struck down the Egyptian and hid him in the sand 13When he went out the next day, he found two Hebrews fighting; so he said to the offender, "Why do you strike your fellow?" 14He retorted, "Who made you chief and ruler over us? Do you mean to kill me as you killed the Egyptian?

.7 שמות רבה פרשה א

הלהרגני אתה אומר, אתה מבקש לא נאמר אלא אתה אומר מכאן אתה למד ששם המפורש הזכיר על המצרי והרגו

7. Shemot Rabba

"Do you speak/seek to kill me"It does not say "do you seek" but rather "speak." From hear we learn that he pronounced God's explicit name over the Egyptian and killed him.

Third Group: 7-9	Second Group: 4-6	First Group: 1-3
<u>שמות פרק ט</u>	<u>שמות פרק ח</u>	שמות פרק ז
(יג) ניאמר יְקֹנְק אֶל מֹשֶׁה הַשְׁבֵּם בַּבּּקֵר וְהַתְּנַצֵּבּ לְּמְנֵי פַּרְעֹה וְאִמֵּרְתָּ אֵלִיוֹ כֹּח אָמֵר יְקֹנִק אֱלֹהֵי הָעָבְרִים שַׁלַּח אֶת עַמִּי וְיַעְבָדָנִי: (יד) כִּי בַּפַּעֲם הַזֹּאת אֲנִי שׁלַחַ אֶת כָּל מַגִּפְתִי אֶל לַבְּךְ וּבְעָבֶדְיךּ וּבְעַמֶּךְ בַּעְב <u>ּוֹר תִדע כִּי אִין כַּמִּי</u> י בָּכְל הָאָרִץ: בָּכְל הָאָרְץ: (יח) הַנְנִי מַמְטִיר כָּעֵת מָחָר בָּרְד כָּבַד מְאֹד אֲשֶׁר הוֹי, מְלְיִה וְמָד הְמָּתְי בְּמֹן הַיּוֹם תִּנְּקְדָה וְעַד עָבָּדִי וְאָת מִקְנַהוּ אֶל הַבָּתִים: עַבְּדִיוֹ וְאָת מִקְנָהוּ בָּשְׁדַה: פַּרְעה הַנִּיִט אֶת עָּבְּדִי וּשְׁרָ וֹאָשֶׁר לֹא שָׁם לְבּנֹ אֶלְ דְּבָר יְקֹּוֹק וַנִּעֲזֹב אֶת עָבְדִי וְאָת מִקְנָהוּ בָּשְּדָה: פּ עַבְדִיוֹ וְאֶת מִקְנָהוּ בָּשְּדָה: פּ עָבְדִיוֹ וְאֶת מִקְנָהוּ בָּלֵד אָלֶי מִצְּרַיִם אֵת בְּלֹ אֶנֶץ מִצְּרַיִם אֵת בְּל אֲשֶׁר לֹא תָיָה בָּבְד הָּלֶּת הַבָּרֶד וְאָת כָּלְנִי אֶלְרְץ מִצְּרִים אֵת כָּל אֲשֶׁר לֹא הָנִה הַבָּרְד וְאָת בְּלְרִים וְאֵת בְּלְנִים וְאֵת בְּלְבִי וְלְתָּת מִבְּדִי בְּבְר אָנְיִר הָבְּבְּד וְאָת בְּלְרִים וְאֵת בְּלְנִים אַרְר בְּבָּל אֶרְץ מִצְּרִיִם אֵת כָּל אֲשְׁר הַבָּיָה הַבְּרָד וְאָת בְּלְרְ אֵנְץ מִשְׁרָה שָּבְּי הַשְּדָּה הַבְּרָי וְלְבָּל לֹא הָנָה הַבָּרִי וְלְּתְבְּבְי וְלְבְיִבְּי וְלְבָּבְּבְי וְלְבְּעִבְּי וְשְׁת בְּלְרִי וְאָר מִיּבְיל אָרְי מִשְּרָים אַת בָּל אֲשְׁרָ שְׁם בְּנֵי יִשְּרָאֵל לֹא הָנָה הַבָּרְד:	(טז) ניאמֶר יְלְּנָק אֶל מֹשֶׁה תַּשְׁכֵּם בַּבּּמֶּר וְהִתְּנַצְּבּ לְפְנֵי פֵּרְעה הִנָּה יוֹצֵא הַמָּיְמָה וְאָמֵרְתָּ אֵלִיו כֹּה (יז) כִּי אִם אֵינְךְּ מְשִׁלְּם אֶת עַמִּי הַנְנִי מִשְׁלִים בְּדְּ הַבְּעָבְדָיךְ וּבְעַמְּךְ וּבְּעַמְּךְ וְהָתְּצִבְּי וְמָלְאוּ בָּתִּי מִצְרִיִם אֶת הָעָרב וְנִם הָאָדָמָה אֲשֶׁר הָם עָלְיהָ: מִינו עְמָד עָלִיתִ בְּלְבְלְתִּי הֵיוֹת שְׁם עָרב לַמְעוֹ תִּדְע פִי אְנִי יְלְנִים בְּקָרֶב הָאַרָץ: מִינו וְשְׁמְתִּי בְּדָר בִּין עַמִּי וּבִין עַמֶּדְ לְמָחָר יִהְיֶה (כ) וַיִּעשׁ יְלְנָק כָּן וַיָּבֹא עָרב כָּבֵד בַּיתָה פּרְעה ובִית עֲבָדָיו וּבְכָל אֶרֶץ מִצְרִים תִּשְּׁחֵת הָאָרָץ מִפְּנִי הָעֶרב	(יד) ניאמֶר יְקֹנְק אֶל מֹשֶׁה כָּבֶד לֵב בּּרְעֹת מֵאֵן לְשַׁלַּח חָעָם: (טו) לַדְּ אֶל בּּרְעֹת בַּבּקֶר תָּנֵח וֹצֵא תַּמִּיְמָח וְנִצְּבְתָּ לְקָרָאתוֹ עַל שְׁפַת תַּיְאֹר וְחַמִּשְׁה אֲשֶׁר נֶחְפַּדְּ (טוֹ) וְאָמֵרְתָּ אַלִיוֹ יְקֹנְק אֱלֹחֵי הָעִבְרִים שְׁלְחַנִּי אַלְיךָ לַאמֹר שָׁלַח אֶת עַמִּי וְיַעַבְדָיִנִי בּּמִדְבָּר וְהַנַּה לֹא שְּׁמֵעְתָּ עַד כֹּה (יוֹ) כֹּה אָמֵר יְקֹנְק בְּּזֹאת תִּדְע כִּי אָנִי יִקּוְק תַּנּה אָלִכִי מֵבֶּה בַּּמִּשְּׁה אֲשֶׁר בְּיָדִי עַל חַמֵּיִם אֲשֶׁר בִּיְאֹר וְנָהֶפְכִי לְדָם: לַב בַּרְעֹה וְלֹא שָׁמֵע אֻלַהֶם כּאֲשֶׁר דְּבֶּר יְקֹנְק:
(יי/א) וַיֹּאמֶר יְלְּוָּק אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל פַּרְעֹה כֵּי אֲנִי הַבְּבָּדְתִי אֶת לְּבֹּוֹ וְאֶת לְב עֲבָדְיוֹ לְמֵעֵן שִׁתִּי אֹתֹתֵי הְבָּבְּדְתִּי אֶת לְבּוֹ וְאֶת לְב עֲבָדְיוֹ לְמֵעֵן שִׁתִּי אֹתֹתֵי אַלֶּה בְּקְרְבּוֹ (ד) כִּי אָם מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵח אָת עַמִּי הַנְּנִי מֵבִיא יְּכְל לְרְאֹת אֶת הָאֶרֶץ וְאָכָל אֶת יֶתֶר הַפְּלֵטָה תַּנְשְׁאֶרֶת לָכֶם מִן הַבְּרָד (וֹ) וְמְלְאוּ בָתִייְה וְבָּתֵּי כָל עְבָדֶיְהְ וּכְתֵּי כָל מִצְרִים אַשְׁל הַאָּיך מִיְּבְּנִי לְּא רָאוּ אֲבֹתֶי דְּנִינְה וְנִיבְּא מֵעִם פַּרְעֹה אֵלִי עַד מְתַי יִחְיָה זָה לְנוֹ שְׁלַה אָלְי אַבְּדְיִם וְנִיבְּדוֹ אָת יְלְנָה בְּלִים לְנוֹ אֵלְה הָשְׁרָים וְעֵבְּדוֹ אָת יְלוֹנְם הָּיוֹתָם לְמִלְם שְׁלַתְּים הָטְרָם תַּדְע כִּי אִבְּדְה מִצְרְיִם וּנְיָרָה לִּלְּכָּ אֵלְרִים וְצִיבְּדוֹ אָת יְלִנְם בְּלִל אֵלְי מִבְּרִים וֹנְעֵבְדוֹ אָת יְלְנָם בְּלֵבְ בִּלְים בְּבָּלְיוֹ לֹא הָיָהָ מִבְּרִים וּנְיָבְּה עֵל כְּלָים וְעֵבְדוֹ אָת יְלְנָם בָּבְּרִים וּנְיֵבְרוֹ אָת יְלְנָם בְּלֵלְם בְּבִּלְים לְבְּבָיִיוֹ לֹא הָיָנִים וּנְבָּרְוֹ נִבְּיִלְים וּנְבָּבְּה עַלְבְּיָב וּנְבָּל מִבְּרִים וּנְיִבְּת בְּלִבְּי לֹא יִהְנָה בָּבְּרִים וֹנְבָּב מְיוֹ לְבְּיִי לֹא הָיָבְים וּנְבָּת בְּלִבְּי בְּבָּרִים וֹנְבִים וּנְבִים וּנְיִבְּת בְּנִים וּנְשָּבְּת בְּבֹי מִבְּיִם וּנְבְּבָּר בִבּי מְאִרְים בְּבָּבְיוֹ לֹא הָּיְבְיִם וּנְבְּבָּת בְּבִּי וֹלְתְּיִם לְנִים וְנָמֵשׁ חִשְּׁיִבְּים וְנִמְשׁ חִשְּׁדְּ עַל הָּנְשְׁבְּיִם וְנָמֵשׁ חִשְּׁךְ בִּי בְּנִבְים וְיִהְעִים וְנִמְשׁ חִשְּׁךְ בִּבְּר מְאֹרְיִם וְנִמְשׁ חִשְׁיִבְּר בְּבִים וְנִיבְּיִים וְנִיבְּים וּנְבְיִבְּים וְנִבְּרִים וְנִבְּיִבְּים וְנִבְּים וְנִבְּיִים וְנִבְשִׁ חִבְּבְיִים וְנִבְּיִים וְנִבְּעָּים וְנִבְּיִים וְנִבְּים וּנְבְּבְּרִים וְנִבְיִים וְנִבְּים בְּיִבְּים וְנִבְּים וְנִבְּבְּים וְנִבְּים וְנִבְּים וְנִבְּבְּים בְּבְיִים וְנִבְּים וְנִים וְנִים בְּבְּיִים וְנִבְּבְּבְים בְּבְּבְים בְּיִבְּבְּבְים בְּבְּבְּים בְּעִבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְיוֹים בְּבְּבְּיִבְּיִים בְּבְּבְּבְיִים בְּבְּבְיִים בְּבְּבְּים בְּבְּבְיִים בְּבְּבְּבְיוֹים בְּבְּבְּבְּיִים בְּבְּבְּבְּים ב	(טי/א) ניאמֶר יְקֹנֶק אֶל משֶׁה בֹּא אֶל פַּרְעֹת וְדַבְּרָתָּ אֵלִיו כֹּה אָמֵר יְקֹנֶק אֱלֹהֵי הָעַבְרִים שַׁלַּח אֶת עַמִּי וְיַעַבְדָנִי (ב) כִּי אִם מָאַן אַתָּה לְשׁלֹּח וְעוֹדְדְּ מֵחָזִיק בָּם דְּבֶר כְּבָד מְאֹד: (ד) וְהִפְּלָה יְקֹנֶק בֵּין מִקְנֵה יִשְׂרָאֵל וּבִין מִקְנֵה מְעְרָים וְלֹא יָמִת מִפֶּל לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִין מִקְנֵה הוֹ יָשְׁרָאֵל וּבִין מִקְנֵה הוֹ יַשְׁה יְקֹנֶק (ו) וַיַּשֶׁש יְקֹנָק אֶת הַדָּבֶר הַזָּה מִמְּחָנָת וַיָּמֶת כּּל מִקְנַה מִצְרְיִם וּמִמְּקְנֵה בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא מֵת אֶחָד: (ז) וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וְהָנֵה לֹא מֵת מִמְקְנֵה יִשְׁרָאֵל לֹא מֵת אֶחָד: עֵד אֶחָד וַיִּכְבָּד לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שְׁלַח אֶת הָעָם: פּ מְלֹא חָבְּיִי יְקֹנֵק אֶל מִשְׁה וְאָל אֵהַרֹן קְחִוּ לָכֶם	(כו) וַיּאמֶר יִקּוְק אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל פַּרְעֹה וְאָמֵרְתָּ אַלִּיו כֹּה אָמֵר יִקּוְק שֻׁלָּח אֶת עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי ּ (כוּ) אָלִי כֹּה אָמֵר יִקּוְק שַׁלַּח אֶת עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי ּ (כוּ) גְּבוּלְךְּ בַּצְפַרְדְּעִים : (ח׳/ג) וַיִּצְשֹׁי כֵּן הַחִּרְטֻמִּים בְּלְטֵיהֶם וַיַּעֲלוּ אֶת הַצְּפְרְדְּעִים עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם : (יא) וַיִּרְא פַּרְעֹה כִּי הָיְתָה הָרְוַחָה וֹהַכְּבֵּד אֶת לְבוֹ וְלֹא שָׁמֵע אֲלַהֶּם כַּאֲשֶׁר דְּבֶּר יִקֹּוְק: ס לִבוֹ וְלֹא שְׁמֵע אֲלַהֶם כַּאֲשֶׁר דְּבֶּר יִקֹּוְק: ס (יב) וַיִּאמֶר יִקּוְק אֶל מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל אַל אַהַרֹן נְמֵה
(כב) וַיֵּט מִשְׁה אֶת יָדוֹ עַל תַשְּׁמְיִם וַיְהִי חֹשֶׁךּ אֲפֵלָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלשֶׁת יָמִים : (כג) לא רָאוּ אִישׁ אֶת אָתיו וְלֹא קַמוּ אִישׁ מְתַּחְתָּיו שְׁלשֶׁת יָמִים וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חָיָח אוֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם :	לְאֵנֵי פַרְעֹה : (ט) וְהָיָה לְאָבָק עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרָיִם וְהָיָה עַל (ט) וְהָיָה לְאָבָק עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרָיִם וְהָיָה עַל (י) וַיְּקְּחוּ אֶת פִּיחַ הַפְּבְשֶׁן וַיֵּעַמְדוּ לִפְנֵי פַּרְעֹה הַבְּּכָל מִצְרָיִם : פַּרְתַ בָּאָדָם וּבַבְּהַמָּה : פַּרְתַ בָּאָדָם וּבַבְּהַמָּה : מִשְׁחִין בָּי הָחַרְטָמִּים לַאֲמֹד לִפְנֵי מַלְּיה מִּבְּנָלַת בַּיְלִיה הַמָּרְטָמִים לַאֲמֹד לִפְנֵי מַלְּיה מִּבְּנָלִת הַשְּׁחִין בָּחַרְטַמִּים לַאֲמֹד לִפְנֵי מֹשְׁה מִבְּנֵי מִישְׁה מִבְּנֵי מַלְּיה הַחַרְטָמִים לַאֲמֹד לִפְנֵי מֹשְׁה מִבְּנֵי מִישְׁה מִבְּנֵי בַּרְעֹה וְלֹא שְׁמֵע אֲלָהָם בַּאָשֶּׁר דְּבָּר יִּלְּוֹךְ אֶל מִשְּׁה . ס	אָרֶץ מִּצְרָיִם: (יג) וַנַּצְשׁוּ כִּן וַנֵּט אַהָרֹן אָת יָדוֹ בְּמַשְׁחוּ וַיַּדְּ אֶת הָאָרֶץ הַּיָּה כָנִּים בְּכָל אֶרֶץ מִצְרִים: הַבְּּהָים וְלֵּא יָכָל וְּתְּהִי הַבּּנָם בְּאָדָם וּבַבְּהַמָּה כָּל עִפָּר הַבְּּנִים וְלֵּא יָכַל וַתְּהִי הַבּּנָם בְּאָדָם וּבַבְּהַמָּה כָּל עָפַר (טו) וַיִּאְשׁוּ כֵּן הַחַרְטַמִּים בְּלְטֵיהָם לְחוֹצִיא אֶת הַמֹא וַיְּבָשׁוּ בַּן הַחַרְטַמִּים בְּלְטֵיהָם לְחוֹצִיא אֶת הַמֹא וַיְּבָשׁוּ בַּרְעֹה וְלֹא שְׁמַע אֲלַהֶּם כַּאֲשֶׁר דּבֶּר יְלוֹנְק: ס

9. משנה מסכת אבות פרק ה משנה א

בעשרה מאמרות נברא העולם ומה תלמוד לומר והלא במאמר אחד יכול להבראות אלא להפרע מן הרשעים שמאבדין את העולם שנברא בעשרה מאמרות וליתן שכר טוב לצדיקים שמקיימין את העולם שנברא בעשרה מאמרות: 9. Avot 4:1 The world was created with ten utterances. What does this come to teach us? Certainly, it could have been created with a single utterance. However, this is in order to make the wicked accountable for destroying a world that was created with ten utterances, and to reward the righteous for sustaining a world that was created with ten utterances.

משנה ד

עשרה נסים נעשו לאבותינו במצרים ועשרה על הים עשר מכות הביא הקדוש ברוך הוא על המצריים במצרים ועשרה על הים עשר **4:4** Ten miracles were performed for our forefathers in Egypt, and another ten at the sea. Ten afflictions were wrought by G-d upon the Egyptians in Egypt, and another ten at the sea. With ten tests our forefathers tested G-d in the desert, as is stated (Numbers 14:22), "They tested Me these ten times, and did not hearken to My voice."

10. שבת פח

10. Talmud Shabbat 88a

ויהי ערב ויחי בקר יום הששי הי יתירה למה לי מלמד שהתנה הקבייה עם מעשה בראשית ואמר להם אם ישראל מקבלים התורה אתם מתקיימין ואם לאו אני מחזיר אתכם לתוחו ובוהו: Resh Lakish said: Why is it written, And there was evening and there was morning, the sixth day; What is the purpose of the additional 'the'? This teaches that the Holy One, blessed be He, stipulated with the Works of Creation and said thereto. 'If Israel accepts the Torah, ye shall exist; but if not, I will turn you back into emptiness and formlessness.

11. Parallels between the Creation chapter and the Exodus

	Egypt	Creation
Tanin / Crocodile	שמות פרק ז (ט) קח אֶת מִּשְּׁךְּ וְמַשְּׁלֵךְּ לִפְנֵי פַרְעֹח יְהִי לְתַּנִּין: (י) וַנָּבֹא מֹשָׁח וָאַחָרוָ אֶל פַּרְעֹה וַנִּצְשׁוּ כֵּן פָּאֲשֶׁר צְּוָח יְקֹוְק וַנִּשְׁלַךְּ אַהַרוְ אָת מִשְּׁחוּ לִפְנִי פַרְעֹח וְלִפְנִי עָבְדָיו וַזְּהִי לְתַּנִּין:	בראשית פרק א (כא) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת תַּתִּנִינִם תַּנְּדֹלִים
Snake	שמות פרק ד (ב) ניאמֶר אֵלִיו יְלוָלָק מזּח מַח זֶּח בְיָדֶדְ נִיּאמֶר מֵשֶּׁה: (ג) ניאמֶר הַשְּׁלִיכֶחוּ אַרְצָה וַיַּשְׁלִכֵחוּ אַרְצָה וַיְהִי לְנָחָשׁ וַיְּנָס משָׁת מִפָּנֵיו:	בראשית פרק ג (א) וְהַנֶּחָשׁ הַנָּה עָרוּם מִפֹּל חַזַּת הַשְּׁדֶה אֲשֶׁר עָשָׁה יְקוֹּק אֱלֹהִים
Plague of blood	שמות פרק ז (יט) ניאמר יְלּוְק אֶל מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל אַחֲלוְ קַח מַשְּׁדְּ וּנְטֵה יָדְדְּ עֵל מֵימֵי מִצְרַיִּם עַל נַהַרֹתָם עַל יְאֹרֵיהֶם וְעַל אַגְמֵיהֶם וְעַל בָּל מִקְנֵת מֵימִיהֶם וְיִהִיוּ דָם וְתָּיָת דָם בְּכָל אֶרְץ מִצְרַיִם וּבָאֲבָנִים :	בראשית פרק א (ט) וַיֹּאמֶר אֱלֹחִים יִּקְווּ הַמֵּיִם מִתַּחַת הַשְּׁמֵיִם אֶל מָקוֹם אֶחָד וְתַרָאֶח הַיִּבְּשָׁה וַיִּ תִּי כֵּ ו: (י) וַיִּקְרָא אֱלֹחִים לַיִּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְנֵה הַמִּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹחִים כִּי טוֹב:
Frogs	שמות פרק ז (כח) ושָׁרֶץ הַּיָּאר צְפַּרְדְּעִים וְעָלוּ וּבָאוּ בְּבֵיתָדְ וּבַחֲדַר מִשְׁכָּבָדְ	בראשית פּרק א (כ) נ [ָ] לאמֶר אֱלֹהִים יִּשְׁרְצוּ הַמֵּיִם שֶׁרֶץ נָפָּשׁ
Lice	שמות פרק ח מֹדְּ אֶת צָפַר הָאָרֶץ וְהָיָה לְכִּנָם בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם:	בראשית פרק ב (יט) וַיּצֶר יְקֹוָק אֱלֹהִים מִן הָאַדָּמָת כָּל חַיַּת הַשְּׂדָה וְאַת כָּל עוֹף השְׁמֵיִם
Arov Wild animals /Flies Pestilence		בראשית פרק א (כח) וַיִּבְרֶךְ אֹתָם אֱלֹתִים וַיֹּאמֶר לָחֶם אֱלֹתִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת הָאָרֶץ וְכִבְשָׁהָ וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשְּׁמֵיִם וּבְּכֶל חֵיָּה הָרֹמֶשֶׁת עַל הָאָרֶץ :
Hail Locusts	<u>ט (כה) ויַּה</u> הַבְּּרָד בְּכָל אֶרֶץ מְצְרִים אַת כָּל אֲשֶׁר בַּשֶּׁדֶּח מַ אָדָם וְעַד בְּתֵמֶח וְאֵת כָּל עֵשֶׂב תַשְּׁדֶּח הַכָּה הַבְּרָד וְאֶת כָּל עֵץ הַשָּׁדֶּח שָׁבֵּר פַרָק יי	בראשית פרק א (ט) ניאמֶר אֱלֹהִים יִקּוֹוּ הַפַּיִם מִתַּחַת הַשְּׁמֵיִם אֶל מָקוֹם אֶחָד וְתַרָאָה הַיַּבָּשָׁת
	ה) וְכִּפֶּח אֶת עֵין הָאָרֶץ וְלֹא יוּכֵל לָרְאת אֶת הָאָרֶץ וּלּאכַל אֶת כָּל עֵשֶׂב הָאָרֶץ וְאֵת כָּל פְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר הוֹתִיר הַבָּרִד וְלֹא נוֹתַר כָּל יָרָס בָּעֵץ וּבְעֵשֵׂב הַשְּׂדֵּה	(יב) וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דַּשְּׁא עַשְּׂב מַזְרִיע זָרַע לְמִינַחוּ וְעֵץ עֹשֶּׂה פְּרִי אָשֶּׁר זַרְעוֹ בוֹ לְמִינֵחוּ
Darkness	(כא) וַלאמֶר יְלּוְק אֶל מֹשֶׁר נְטֵה יָדְּךְ עַל הַשְּׁמֵיִם וְיהִי תֹּשֶּׁדְּ עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם וְיָמֵשׁ תֹשֶׁדְּ י חֹשֶׁדְּ אֲמֵלְת בְּכֶל אֶרֶץ מִצְרִיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חָיָח אוֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם:	(ב') וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וְבֹּחוּ וְחֹשֶׁךְּ (ג') ניאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהָי אוֹר: (ד') וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב וַיִּ בְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין תַּחשֶׁךָּ:

12. שהיה צורך **לעשר מכות** להסיר הקליפה והסתר <mark>מעשרה מאמרות</mark> לעשותן **עשרת הדיברות (**יישפת אמתי, פי בא, תרליא) אחר גאולת מצרים נעשה **מעשרה מאמרות** עשרת **הדיברות** באמצעות עשר **מכות (** תרליב) 28 תהילים פרק צג Psalm

א יְחוָה מֶלֶדְ, גֵּאוּת לֶבֵש: 1. The Lord is king, He is robed in grandeur; the Lord is robed, He is girded with strength.

י בל-תָּמּוֹט. אַף-תָּפּוֹן תַּבֶּל, בַּל-תָּמוֹט. The world stands firm; it cannot be shaken.

בּ נְכוֹן כִּסְאֲךְ מֵאָז; מֵעוֹלֶם אָתָּה. 2. Your throne stands firm from of old; from eternity You have existed.

ג נְּשָׁאוּ נְהָרוֹת קוֹלֶם; יִשְׁאוּ נְהָרוֹת קוֹלֶם; the ocean sounds its thunder,

the ocean sounds its pounding.

ז' מִּלְּלוֹת, מֵיִם רַבִּים--אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי-יָם; אַדִּיר בַּמָּרוֹם
4. From the thunder of the mighty waters,

חוחי Out of the breakers of the sea:

"The Lord is majestic on high!" מ ערתיף, נאָמְנוּ מְאד--לְבֵיתִדְ נִאָנָה-קֹדֶשׁ: יְחוָה, לְאֹרֶדְּ

5. Your decrees are indeed enduring;

.מִים holiness befits Your house, O Lord, for all times.

12. ילקוט שמעוני תהילים רמז תתמח

רבי אבא בר כתנא בשם רבי לוי : <u>מתחלת ברייתו של עולם</u> לא היה עולה קלוסו של הקב״ה אלא מן המים, הדא חוא דכתיב **מקולות מים רבים,** ומה היו אומרים **אדיר במרום ה**י. אמר הקב״ה ומה אם אלו שאין להם לא פה ולא אמירה ולא דבור הם מקלסין אותי, לכשאברא בנ״א על אחת כמה וכמה. <u>עמד דור אנוש ומרד בו,</u> דור המבול ומרד בו,

אמר הקביים יפנו אלו ויעמדו ויבואו אותן, הדא הוא דכתיב ויהי הגשם על הארץ.

משל למלך שבנה פלטין והושיב בהן דיורין אלמים, והיו משכימים ושואלין בשלומו של מלך באצבע ברמיזה ובמנולין, אמר המלך ומה אלו שאין הם לא פה ולא אמירה ודבור הרי הם משכימין ושואלין בשלומי, אלו היו פקחין עאכייו. והושיב המלך בתוכו דיורין פקחין, עמדו והחזיקו בפלטין, אמרו אין פלטין זו של מלך אלא שלנו. אמר המלך תחזור פלטין לכמו שהיתה, הדא הוא דכתיב יקוו המים אל מקום אחד, יקוו לי המים מה שאני עתיד לעשות בהו.

Rabbi Aba bar Kahane in the name of R. Levi: From the moment of Creation, God's praise ascended only from the water, as it states: "From the thunder of the mighty waters" and what do they proclaim? "The Lord is majestic on high." God said, This [water] which has no mouth and no speech praises me so, when I create humans, it will be even greater. The Generation of Enosh arose and rebelled against Him, The Generation of the Flood arose and rebelled against him.

God said: Let these [people] be removed and we will bring these [waters] back.

A parable to a king who built a palace inhabited with mute lodgers. They would rise early and enquire of the king by sign language and other gestures. The kings said: If these who have no mouth and no speech praises me so, if we had speaking, intelligent people, it would be even greater! He inhabited the palace with speaking people and they took over the palace. God said: Return the palace to how it was previously!

הי מלךלאורך ימים	הי ימלוך לעולם ועד
גאות לבש	כי גאה גאה
עז התעור	עזי וזמרת / נחלת בעזך
נכון כסאך (/אף תכון תבל)	מכון לשבתךמקדש הי כונגו ידך
מים רבים אדירים	במים אדירים
משברי ים	רמה בים
נאוה קדש	נות קדשך
אדיר במרום הי	נאדרי בכחמי כמוך נאדר בקודש

13. Rav Soloveitchik. Halakhic Man pgs 102-3

When God engraved and carved out the world, he did not entirely eradicate the chaos and the void, the deep, the darkness, from the domain of His creation. Rather, he separated the complete, perfect existence from the forces of negation, confusion, and turmoil and set up cosmic boundaries, eternal laws to keep them apart. Now Judaism affirms the principle of creation out of absolute nothingness. Therefore, the chaos and the void, the deep, the darkness, and relative nothingness must all have been fashioned by the Almighty before the creation of the orderly, majestic, beautiful world.

... However, the forces of relative nothingness at times exceed their bounds. They wish to burst forth out of the chains of obedience that the Almighty imposed upon them and seek to plunge the earth back into chaos and the void. It is only the law that holds them back and bars the path before them. ... The sight of a tempestuous sea, of whirling, raging waves that beat upon the shore there to break, symbolizes to the Judaic consciousness the struggle of the chaos and void with creation, the quarrel of the deep with the principles of order and the battle of confusion with the law.